

Određivanje međuviličnih odnosa

DR UROŠ LABUDOVIĆ-SARADNIK U NASTAVI

PREDMET: MOBILNA STOMATOLOŠKA PROTETIKA PRETKLINIKA

PODGORICA, NOVEMBAR 2020. GODINE

uvod

- ▶ Odnos mandibule prema maksili nije ničim određen
- ▶ Pod pojmom određivanja međuviličnih odnosa podrazumijeva se održavanje odnosa mandibule prema maksili odnosno lobanji u sve tri ravni
- ▶ -frontalnoj
- ▶ -sagitalnoj
- ▶ -horizontalnoj

Komponente koje obuhvata određivanje međuviličnih odnosa

- ▶ 1. Određivanje položaja orjentacione okluzione ravni
- ▶ 2. Određivanje visine zagrižaja
- ▶ 3. Iznalaženje centralnog položaja mandibule

Određivanje položaja orjentacione okluzione ravni

- ▶ Okluziona ravan je je imaginarna ravan koja dodiruje sječivne ivice donjih centralnih sekutića i vrhove distobuklalnih kvržica drugih donjih molara.

Orientaciona okluziona ravan

- ▶ Orientaciona okluziona ravan (protetska ravan) predstavlja kontakt okluzalnih površina gornjeg i donjeg zagrižajnog bedema.

Orientaciona okluziona ravan –
indikator za:

- ▶ 1. Uspostavljanja međuviličnih odnosa
- ▶ 2. Prenošenje modela u artikulator
- ▶ 3. Postavljanje vještačkih zuba

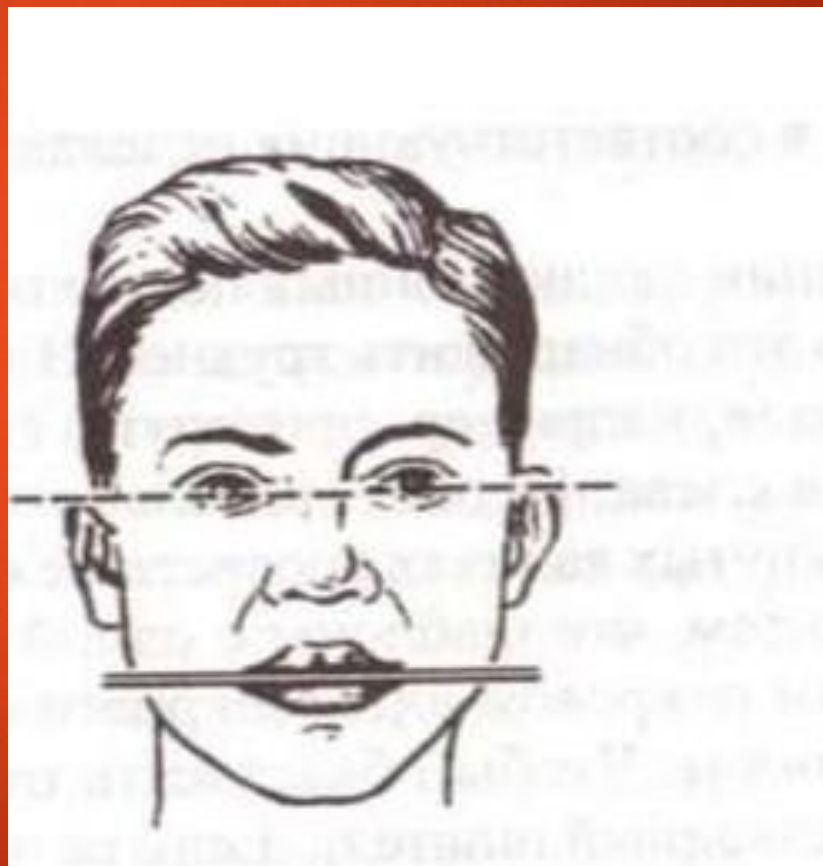
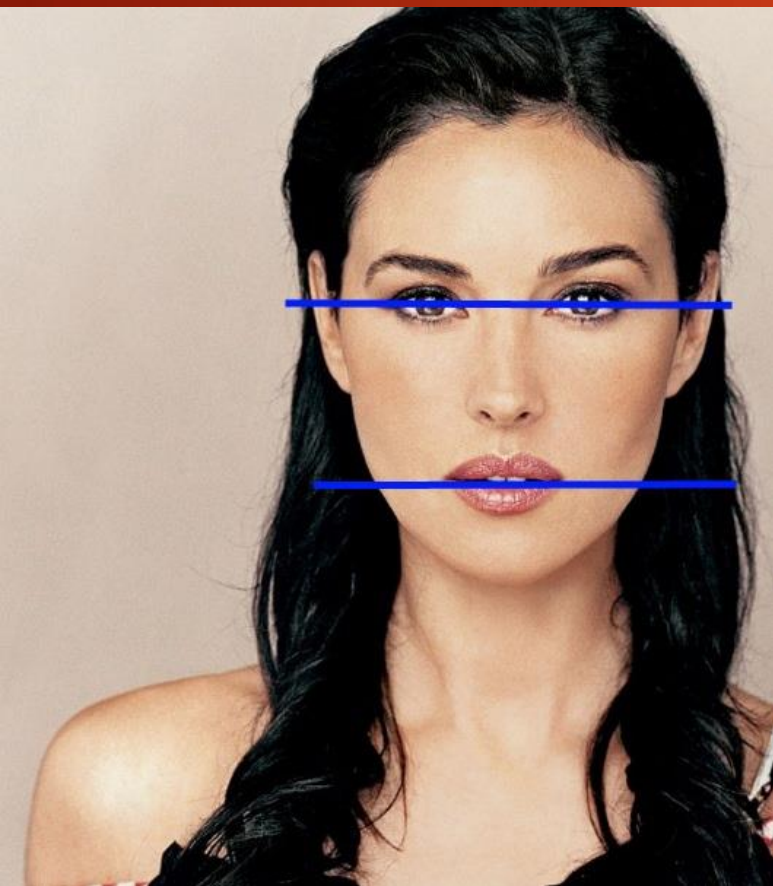
Kako se određuje položaj orjentacione okluzione ravni kod bezubih pacijenata

- ▶ 1. Prema EXTRAORALNIM POKAZATELJIMA
- ▶ 2. Prema INTRAORALNIM POKAZATELJIMA

EXTRAORALNI POKAZATELJI

- ▶ 1. Bipupilarna linija
- ▶ 2. Uglovi usana
- ▶ 3. Vidljivost zuba
- ▶ 4. Kamperova linija

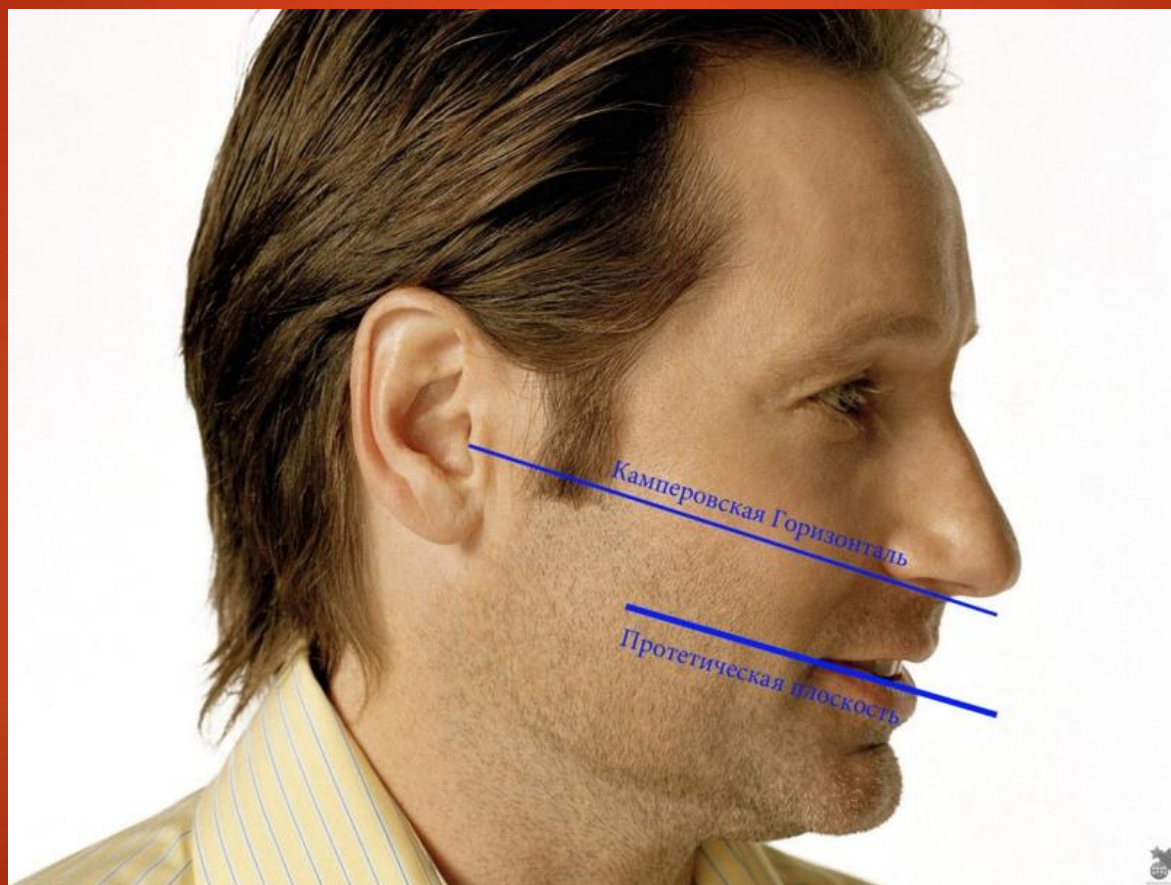
BIPUPILARNA LINIJA

UGLOVI USANA

KAMPEROVA LINIJA

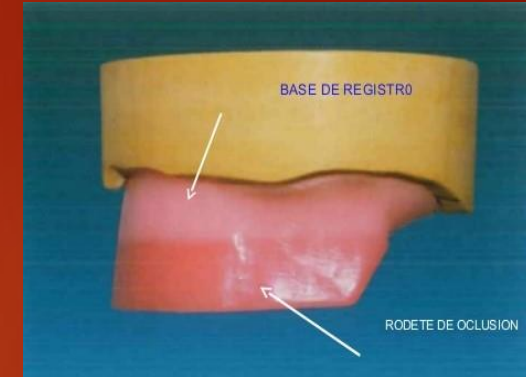

INTRAORLANI POKAZATELJI

- ▶ 1. Unutrašnja ivica rumenog dijela donje usne
- ▶ 2. Uglovi usana
- ▶ 3. Retromolarno ispupčenje

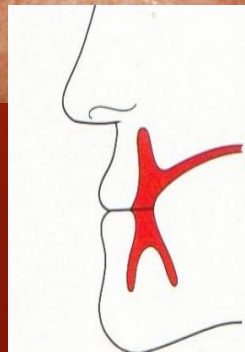
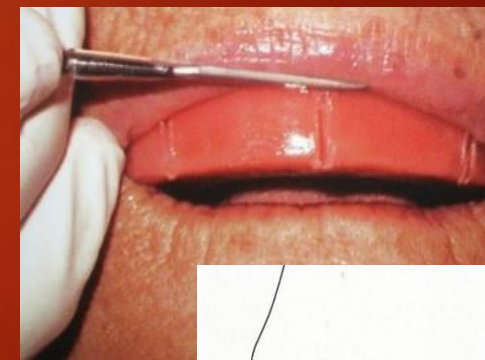
Extraoralni pokazatelji-extraoralna metoda

- ▶ Koriste se pokazatelji koji se nalaze van usne duplje
- ▶ Prema njima se dotjeruje gornji zagrižajni šablon
- ▶ Prilikom oblikovanja gornjeg zagrižajnog šablona dodaje se ili oduzima vosak sve dok se ne postigne sledeće
- ▶ 1. da je okluzalna površina zagrižajnog bedema paralelna sa bipupilarnom linijom u prednjem dijelu
- ▶ -----BIPUPILARNA LINIJA –zamišljena linija koja prolazi kroz sredinu obije zenice kada pacijent gleda pravo.
- ▶ 2. da je vestibulo-okluzalna ivica gornjeg zagrižajnog bedema pri blago otvorenim ustima vidljiva oko 2 mm

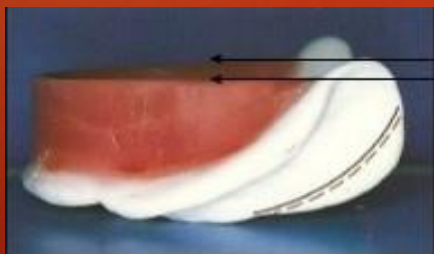
Ekstraoralni pokazatelji-ekstraoralna metoda

- ▶ 3. da vestibularna površina gornjeg zagrižajnog bedema adekvatno podupire gornju usnu
- ▶ 4. okluzalna površina gornjeg zagrižajnog bedema treba da je u visini uglova usana –ukoliko uglovi usana nijesu previše spuštjeni
- ▶ 5. okluzalna površina u bočnom dijelu treba da je paralelna sa Kamperovom linijom
- ▶ -----KAMPEROVA LINIJA
- ▶ -----NA LICU: gornja ivica tragusa/donja ivica nosnog krilca
- ▶ -----NA LOBANJU: donja ivica porusa akusticusa eksternusa/spina nazlis anterior

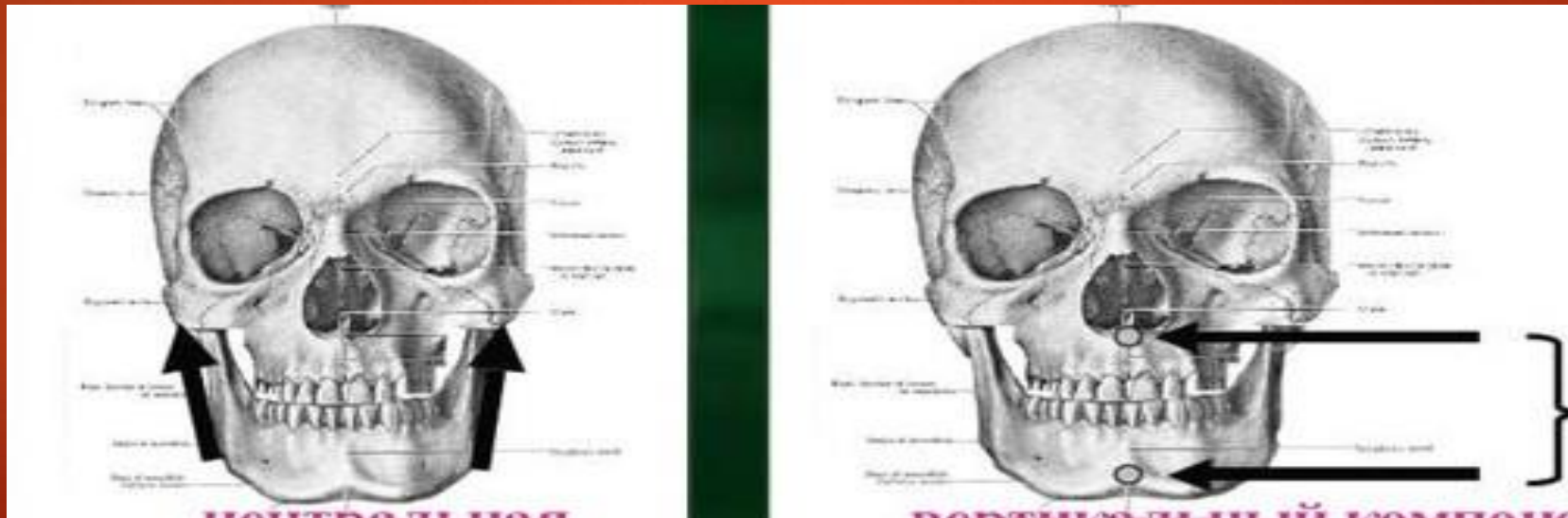
Intraoralni pokazatelji- intraoralna metoda

- ▶ Pri održivanju položaja orientacione okluzione ravni intraoralnom metodom dotjeruje se zagrižajni bedem donjeg zagrižajnog šablona na sledeći način:
- ▶ 1. okluzalna površina donjeg zagrižajnog bedema treba da se pri blago otvorenim ustima nalazi u visini unutrašnje ivice rumenog dijela donje usne –interkanini sektor
- ▶ 2. okluzalna površina zagrižajnog bedema treba da je paralelna sa bipupilarnom linijom
- ▶ 3. u distalnom dijelu okluzalna površina donjeg zagrižajnog šablona treba da se završi u visini 2/3 retromolarnog ispupčenja

ODREĐIVANJE VISINE ZAGRIŽAJA (VERTIKALNE DIMENZIJE OKLUZIJE)

- ▶ VISINA ZAGRIŽAJA JE UDALJENOST MANDIBULE OD MAKSILE ODREĐENA DUŽINOM I POLOŽAJEM ZUBA U CENTRALNOJ OKLUZIJI ODNOSNO MAKSIMALNOJ INTERKUSPIDACIJI ZUBA
- ▶ U BEZUBIM USTIMA VISINA ZAGRIŽAJA NIJE OČUVANA TE SE ONA MORA NA PODESAN NAČIN ODREDITI
- ▶ U BEZUBIM USTIMA VISINA ZAGRIŽAJA SE ODREĐUJE VISINOM GORNJEG I DONJEG ZAGRIŽAJNOG BEDEMA U KONTAKTU PRI ZATVORENIM USTIMA.

NAČINI ZA ODREĐIVANJE VISINE ZAGRIŽAJA

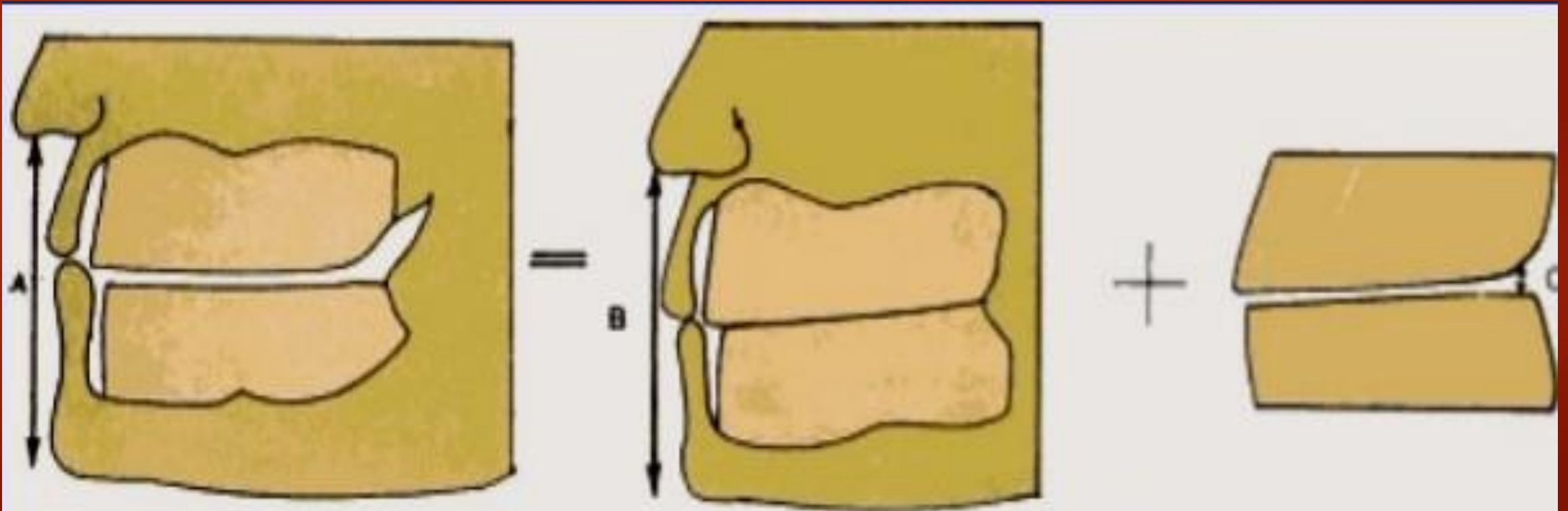
- ▶ 1. ODREĐIVANJE VIISNE ZAGRIŽAJA PREMA POLOŽAJU FIZIOLOŠKOG MIROVANJA MANDIBULE
- ▶ 2. ODREĐIVANJE VISINE ZAGRIŽAJA POMOĆU IZGOVORA POJEDINIH GLASOVA
- ▶ 3. ODREĐIVANJE VISINE ZAGRIŽAJA POMOĆU GUTANJA I SKLADNOSTI LICA

ODREĐIVANJE VISINE ZAGRIŽAJA PREMA POLOŽAJU FIZIOLOŠKOG MIROVANJA MANDIBULE

FIZIOLOŠKO MIROVANJE MANDIBULE-
POLOŽAJ KOJI MANDIBULA ZAUZIMA KADA
SU MIŠIĆI ZATVARAČI I OTVARAČI U
RELATIVNOM MIROVANJU PRI USPRAVNOM
POLOŽAJU GORNJEG DIJELA TIJELA I GLAVE
PACIJENTA KOJI TREBA DA GLEDA PRAVO

INTEROKLUZIONI PROSTOR

- ▶ INTEROKLUZIONI PROSTOR – RAZMAK IZMEĐU SJEČIVNIH IVICA I GRIZNIH POVRŠINA ZUBA ANTAGONISTA U POLOŽAJU FIZIOLOŠKOG MIROVANJA MANDIBULE.

Iznalaženje položaja fiziološkog mirovanja

Određivanje visine zagrižaja pomoću izgovor pojedinih glasova

- ▶ Izgovor glasova „C“, „Z“ i „S“ dovodi mandibulu u najbliži položaj prema maksili.
- ▶ Između sječivnih ivica prednjih zuba i griznih površina bočnih zuba pojavljuje se pri izgovoru glasova „C“, „Z“ i „S“ **NAJUŽI GOVORNI PROSTOR**- koji služi kao pokazatelj za određivanje i kontrolu visine zagrižaja
- ▶ Gornji i donji zagrižajni šablon se dotjeruju tako da se između njihovih **OKLUZALNIH** površina obezbijedi najuži govorni prostor od 1 do 3mm.

Određivanje visine zagrižaja pomoću gutanja i skladnosti lica

- ▶ Gutanje je funkcija koja se koristi kao jedna od metoda za određivanje visine zagrižaja.
- ▶ Služi takođe i za određivanje centralnog položaja mandibule prema maksili.
- ▶ U praksi će vam dosta pomoći i vidljivost zuba i skladnost lica.

Iznalažanje centralnog položaja mandibule

- ▶ Definicija
- ▶ Načini:
 - ▶ 1. Iznalaženje centralnog položaja mandibule pomoću registracije lateralnih kretnji mandibule.
 - ▶ 2. Iznalaženje centralnog položaja mandibule pomoću valkofove kuglice
 - ▶ 3. spontano dovodenje mandibule u centralni položaj
 - ▶ 4. Uspostavljanje centralnog položaja mandibule palpacijom kondila i temporalnih mišića

IZNALAŽENJE CENTRALNOG POLOŽAJA MANDIBULE

- ▶ DEFINICIJA-Koristiti definiciju koja je data u udžbenicima Gnatologije.
- ▶ 1. Iznalaženje centralnog položaja mandibule pomoću registracije lateralnih kretnji mandibule
- ▶ 2. Iznalaženje centralnog položaja mandibule pomoću Valkofove kuglice.
- ▶ 3. Spontano dovođenje mandibule u centralni položaj.
- ▶ 4. Uspostavljanje centralnog položaja mandibule palpacijom kondila i temporalnih mišića.

Iznalaženje centralnog položaja mandibule pomoću registracije lateralnih kretnji mandibule – NAJPRECIZNIJE ALI U KLINIČKOJ PRAKSI NAJREĐE

- ▶ **GOTSKI LUK**- pri kretnji mandibule desno i lijevo simfizna tačka (kontaktna tačka između dva centralna donja sekutića) opisuje dvije putanje koje zaklapaju ugao od 100 do 140 stepeni koji je otvoren prema naprijed koji je poznat kao-**GOTSKI LUK!**
- ▶ U praksi najčešće pomoću Valkohove kuglice-lingvomandibularni sinergizam
- ▶ Puš bek tehnika ili bimanuelna manipulacija

Objeležavanje orjentacionih linija na vestibularnim površinama zagrižajnih šablona!!!

Orientacione linije: linija medijana, linija gornje usne+linija donje
usne=linija osmijeha, linija uglova usana!

NAKON ODRĐIVANJA VISINE
ZAGRIŽAJA TE OBJELEŽAVANJA
ORJENTACIONIH LINIJA NA
VESTIBULARNIM POVRŠINAMA
ZAGRIŽAJNIH BEDEMA GORNJE I
DONJE ZAGRIŽAJNE ŠABLONE SLIJD
KOJA FAZA U IZRADI TOTALNE
PROTEZE?

-odgovorite u čatu

Prenošenje modela gornje i donje bezube vilice u prostor artikulatora.

▶ **DOMAĆI ZADATAK:**

- ▶ -----Prenošenje modela u artikulator (strana 374 do 384 u zvaničnoj literaturi, koristiti gnatologiju)
- ▶ -----Odraditi u obliku seminarkog rada
- ▶ -----Rok za izradu: 7 dana od termina održavanja vježbe
- ▶ -----Radove poslati na mail adresu uroslabudovic87@live.com